



**WOJEWODA MAZOWIECKI**

Warszawa, 15 maja 2023 r.

WK-I.431.1.99.2022

Pani  
Elżbieta Sadowska  
Starosta Sokołowski

Starostwo Powiatowe  
w Sokołowie Podlaskim  
ul. Wolności 23  
08-300 Sokołów Podlaski

#### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie<sup>1</sup>, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej<sup>2</sup> oraz art. 122 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami<sup>3</sup>, kontrolerzy: Paulina Domagała – inspektor wojewódzki i Iwona Parys – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 19 grudnia 2022 r. do 27 stycznia 2023 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Sokołowie Podlaskim, z siedzibą przy ul. Wolności 23, 08-300 Sokołów Podlaski.

Kontrolą objęto stan realizacji – w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 6 grudnia 2022 r. – zadań w przedmiocie:

- wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz prowadzenia kontroli i sprawozdawczości w sprawach ochrony gruntów rolnych,

---

<sup>1</sup> Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622).

- wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami, której celem było ustalenie rzeczywistego stanu realizacji zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Starosty Sokołowskiego<sup>4</sup>.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 7 kwietnia 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Staroście wystąpienie pokontrolne.

**I. Wyłączanie gruntów z produkcji rolniczej, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz prowadzenia kontroli i sprawozdawczości w sprawach ochrony gruntów rolnych.**

W okresie objętym kontrolą przyjęto 364 wnioski dotyczące wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej. Rozpatrując ww. podania Starosta Sokołowski wydał 68 decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>5</sup>, 295 decyzji umarzających postępowanie w całości, 1 decyzję zmieniającą oraz 2 pisma informujące zobowiązanych o opłatach rocznych. Organ wydał także 3 decyzje z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów, tj. określające kierunek, termin i osobę zobowiązaną do rekultywacji. Ponadto do organu wpłynęło 10 zawiadomień o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Nie wydawano decyzji dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej celem wydobywania torfów, zmieniających wcześniejsze decyzje w zakresie rekultywacji i zagospodarowania terenu, uznających rekultywację za zakończoną, nakazujących zalesienie, zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów lub założenie na nich trwałych użytków rolnych ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi, a także decyzji z urzędu na podstawie art. 28 ust. 1-4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych<sup>6</sup>.

Na terenie powiatu sokołowskiego w okresie kontrolowanym prowadzono 10 rekultywacji gruntów. W powyższym okresie Starosta Sokołowski przeprowadził 11 kontroli dotyczących

---

<sup>4</sup> Wystąpienie pokontrolne WK-I.431.4.9.2019 z 16 września 2019 r.

<sup>5</sup> W tym 50 decyzji nakładających obowiązek zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby.

<sup>6</sup> Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409) – dalej u.o.g.r.l.

rekultywacji gruntów, zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 2 u.o.g.r.l. Ze względu na brak zdarzeń wymagających kontroli nie prowadzono postępowań dotyczących wykonania obowiązków określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-5 ww. ustawy. Nie prowadzono także okresowych badań poziomu skażenia gleb i roślin dla gruntów położonych na obszarach, o których mowa w art. 18 i 19 u.o.g.r.l.<sup>7</sup>.

Kontroli poddano 6 spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w tym 4 zakończone wydaniem decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>8</sup> oraz 2 decyzje umarzające postępowanie w całości. Kontroli poddano także 3 sprawy z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów, tj. decyzje określające kierunek, termin i osobę zobowiązaną do rekultywacji.

Ponadto badaniu poddano 2 kontrole z zakresu rekultywacji gruntów oraz 2 zawiadomienia o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji<sup>9</sup>.

Poddane kontroli decyzje dotyczące wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej oraz decyzje w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów zostały wydane z zachowaniem właściwości rzeczowej i miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 1 i art. 22 ust. 2 u.o.g.r.l. oraz art. 21 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego<sup>10</sup>, zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 107 § 1 ww. ustawy, podpisane zostały przez uprawnione osoby oraz doręczone za pokwitowaniem. Poddane kontroli sprawy załatwione zostały z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Wszystkie poddane badaniu decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej dotyczą gruntów, o których mowa w art. 11 ust. 1 u.o.g.r.l. i wydane zostały po weryfikacji interesu prawnego wnioskodawcy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy oraz klas i pochodzenia gruntów objętych wnioskiem. W każdym przypadku zezwolono na wyłączenie z produkcji rolniczej powierzchni zgodnej z dołączonym do wniosku projektem zagospodarowania terenu. W ramach realizacji

---

<sup>7</sup> Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami osoby upoważnionej do ich udzielania w zakresie objętym kontrolą: „(...) na terenie Powiatu Sokołowskiego nie ma gruntów położonych na obszarach ograniczonego użytkowania, istniejących wokół zakładów przemysłowych”.

<sup>8</sup> W tym 2 decyzje określające obowiązki w zakresie uiszczania należności i opłat rocznych oraz 2 decyzje nieokreślające obowiązków w tym zakresie.

<sup>9</sup> Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

<sup>10</sup> Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) – dalej k.p.a.

dyspozycji art. 11 ust. 1a u.o.g.r.l. – w decyzjach określono związane z wyłączeniem obowiązki w zakresie uiszczania należności i opłat rocznych (lub wskazano na brak obowiązków w przedmiotowym zakresie), a także poinformowano o obowiązku informacyjnym, o którym stanowi art. 12 ust. 4 u.o.g.r.l.<sup>11</sup>. We wszystkich poddanych kontroli decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej nałożono obowiązek zdjęcia próchnicznej warstwy gleby, po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 14 ust. 1 u.o.g.r.l.

Wysokość opłat rocznych, określona w poddanych kontroli decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, wyliczona została zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 4 ust. 13 u.o.g.r.l., tj. jako 10% należności z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji, zaś wysokość należności – z zastosowaniem właściwych kwot, określonych w art. 12 ust. 7 u.o.g.r.l.

Starosta Sokołowski przed wydaniem decyzji z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów zasięgnął opinii właściwych organów, zgodnie z art. 22 ust. 2 powyższej ustawy, a po wydaniu decyzji przekazywał ich kopie do wiadomości ww. organów. Decyzje z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawierały odpowiednie elementy wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 2-3 u.o.g.r.l.

Przed przeprowadzeniem kontroli wykonania obowiązku rekultywacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, organ zawiadamiał osoby obowiązane do rekultywacji. W ramach kontroli przeprowadzano oględziny gruntów objętych obowiązkiem rekultywacji, z których sporządzano protokół. Organ czuwał także nad wpływem zawiadomień o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

#### **W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:**

1. Niezgodne z wnioskiem oznaczenie gruntów objętych 1 poddaną kontroli decyzją zezwalającą na ich wyłączenie z produkcji rolniczej. Pomimo, że wniosek dotyczył wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów stanowiących część 2 działek ewidencyjnych, co potwierdza dołączony do niego projekt zagospodarowania terenu<sup>12</sup> – organ udzielił

---

<sup>11</sup> Zgodnie z ww. przepisem – w razie zbycia gruntów wyłączonych z produkcji, obowiązek uiszczania opłat rocznych przechodzi na nabywcę, o czym zbywający jest obowiązany uprzedzić nabywcę.

<sup>12</sup> Z opisu do projektu zagospodarowania terenu wynika, że wskazana we wniosku powierzchnia do wyłączenia obejmuje nie tylko grunt pod projektowanym, na działce wskazanej w ww. decyzji, budynkiem gospodarczym,

zezwolenia na wyłączenie gruntów stanowiących część 1 z ww. działek ewidencyjnych<sup>13</sup>. W rezultacie nie zezwolił na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów drugiej z ww. działek<sup>14</sup>, nie wskazując przyczyn w uzasadnieniu decyzji, pomimo że zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. – uzasadnienie faktyczne powinno zawierać wskazanie dowodów, na których organ się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej<sup>15</sup>.

2. Pomniejszenie, w 2 poddanych kontroli decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>16</sup>, należności z tytułu trwałego wyłączenia gruntów o wartość gruntu ustaloną z naruszeniem art. 12 ust. 6 u.o.g.r.l., zgodnie z którym „*Należność pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji*”. Ze złożonych wniosków wynika bowiem, że grunty, których wartość ustalono – nie zostały jeszcze faktycznie wyłączone z produkcji rolniczej<sup>17</sup>. Zgodnie z art. 4 pkt 11 u.o.g.r.l. – przez wyłączenie gruntów z produkcji rozumie się „*rozpoczęcie innego niż rolnicze (...) użytkowanie gruntów (...)*”. Ponadto w 1 przypadku należność pomniejszono o wartość gruntu ustaloną przez organ w oparciu nie tylko o ceny rynkowe stosowane w danej miejscowości w obrocie gruntami, ale także o cenę lokalu mieszkalnego, stanowiącego oddzielną nieruchomość, wraz ze związanymi z nim prawami i udziałem w działce<sup>18</sup>, czym także naruszono wymóg przytoczonego powyżej art. 12 ust. 6 u.o.g.r.l.

---

ale również prowadzące do niego utwardzenie, znajdujące się częściowo na działce, której oznaczenie pominięte zostało w rozstrzygnięciu decyzji.

<sup>13</sup> Pomimo, że organ udzielił zezwolenia na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów o wnioskowanej powierzchni.

<sup>14</sup> Dotyczy działki nr xxxxx.

<sup>15</sup> Organ kontrolowany nie wskazał w trakcie kontroli przyczyn nieuwzględnienia w pełni żądania wnioskodawcy, powołując się na brak możliwości wypowiedzenia się w sprawie, z powodu zakończenia pracy przez prowadzącego ją pracownika oraz nieudokumentowania przyczyn powyższego w aktach sprawy.

<sup>16</sup> Dotyczy wszystkich poddanych kontroli decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji, w których wyliczono należność z tytułu wyłączenia, a po jej pomniejszeniu – rozstrzygnięto o braku należności do uiszczenia.

<sup>17</sup> Wnioskodawcy, określając termin rozpoczęcia prac budowlanych – wskazali daty przyszłe, a akta spraw nie zawierają dowodów na okoliczność, że do faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji doszło przed uzyskaniem decyzji w tym przedmiocie.

Wartość gruntów objętych poddanymi kontroli wnioskami ustalono na podstawie, odpowiednio:

- operatu szacunkowego sporządzonego przed dniem faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej przez rzeczoznawcę majątkowego na zlecenie wnioskodawców,
- sporządzonych w okresie roku poprzedzającego dzień wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, wybranych aktów notarialnych umów sprzedaży położonych w tej samej miejscowości gruntów (2 akty) i lokalu mieszkalnego (1 akt).

<sup>18</sup> Akt notarialny umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego nie wyszczególnia ceny gruntu.

3. Określenie w 2 poddanych kontroli decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>19</sup> – roku uiszczenia pierwszej opłaty rocznej z tytułu użytkowania na cele nierolnicze gruntów wyłączonych z produkcji, pomimo że przedmiotowy obowiązek powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji, o czym stanowi art. 12 ust. 1 zd. drugie u.o.g.r.l., a do faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji jeszcze nie doszło<sup>20</sup>. Z ww. decyzji nie wynika, że obowiązek zapłaty opłaty rocznej uzależniony jest od ziszczenia się ww. warunku, co może skutkować uiszczeniem przez zobowiązaną decyzją stroną pierwszej opłaty rocznej przed dniem faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji, pomimo że obowiązek jej zapłaty jeszcze nie zaistniał. Nadmienić należy, że w 1 z ww. decyzji, określona w niej data uiszczenia pierwszej opłaty rocznej jest wcześniejsza aniżeli, wskazana przez wnioskodawcę, data planowanego rozpoczęcia prac budowlanych<sup>21</sup>, w związku z którymi złożony został przedmiotowy wniosek.
4. Nieokreślenie w poddanych kontroli decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 3 u.o.g.r.l.<sup>22</sup>, zgodnie z którym „*W razie zbycia gruntów, co do których wydano decyzje (...), a niewyłączonych jeszcze z produkcji, obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych ciąży na nabywcy, który wyłączył grunt z produkcji. Zbywający jest obowiązany uprzedzić nabywcę o tym obowiązku.*” – w 2 decyzjach.

Powyższym zaniechaniem naruszono wymóg określania w decyzjach dotyczących wyłączenia z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego zaliczonych do klas I, II, IIIa, IIIb i przeznaczonych na cele nierolnicze – obowiązków związanych z wyłączeniem.

Ponadto ww. decyzje wskazują na niewynikający z przepisów prawa obowiązek uprzedzenia przez zbywającego grunt – nabywcę o uprawnieniu określonym w art. 12 ust. 2 u.o.g.r.l.<sup>23</sup>.

---

<sup>19</sup> Dotyczy wszystkich poddanych kontroli decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w których organ określił obowiązek uiszczenia opłat rocznych.

<sup>20</sup> Zgodnie z oświadczeniami złożonymi przez wnioskodawców.

<sup>21</sup> Data płatności pierwszej opłaty rocznej określona w drugiej decyzji pokrywa się, w zakresie miesiąca, ze wskazanym we wniosku terminem rozpoczęcia prac budowlanych, przy czym nadmienić należy, że złożenie oświadczenia dotyczącego planów (zamierzeń) nie oznacza, że nie ulegną one zmianie, nawet gdy oświadczenie złożone jest pod rygorem odpowiedzialności karnej.

<sup>22</sup> W decyzji wskazano jedynie artykuł, bez wskazania określonego w nim obowiązku.

<sup>23</sup> Dotyczy zwrotu uiszczonej należności, przysługującego właścicielowi, który w okresie 2 lat zrezygnuje w całości lub w części z uzyskanego prawa do wyłączenia gruntów z produkcji, odpowiednio do powierzchni gruntów niewyłączonych z produkcji.

5. Wydanie 1 decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej – małżeństwu, pomimo że na wniosku brakowało podpisu jednego z małżonków. Z treści podania wynikało, że wnioskodawcami są małżonkowie, a zgodnie z art. 63 § 3 k.p.a. podanie wniesione pisemnie powinno być podpisane przez wszystkich wnioskodawców. Pomimo występującego braku formalnego, organ zezwalający nie zastosował względem jednego z małżonków procedury określonej w art. 64 § 2 k.p.a, zgodnie z którym *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”*.
6. Wydanie 1 decyzji umarzającej postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej z powodu pozostawienia wniosku bez rozpoznania, pomimo że zgodnie z art. 105 k.p.a. organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe. Pozostawienie wniosku bez rozpoznania nie czyni samego postępowania w danej sprawie bezprzedmiotowym<sup>24</sup>. Stanowi jedynie o tym, że nie zostały spełnione warunki, aby określone żądanie wnoszącego mogło zostać rozpoznane i rozstrzygnięte przez organ.

Ponadto organ nie był uprawniony do pozostawienia ww. wniosku bez rozpoznania, a dokonany wezwaniem stron – pod takim rygorem – do uzupełnienia wniosku o dokument niewynikający z przepisów prawa<sup>25</sup> – naruszył art. 64 § 2 k.p.a., zgodnie z którym organ wzywa wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania – jeżeli podanie nie spełnia wymagań ustalonych w przepisach prawa<sup>26</sup>.

W powyższej decyzji organ wskazał też, w ślad za wnioskiem – niezgodną ze stanem

---

<sup>24</sup> W uzasadnieniu decyzji wskazano: *„W związku z nie przedłożeniem żdanego uzupełnienia dokumentów w wyznaczonym terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, wniosek pozostawiony został bez rozpatrzenia z ubiegania się o wydanie w/w decyzji dalsze postępowanie stało się bezprzedmiotowe i należało orzec jak w sentencji.”*

<sup>25</sup> Strony wezwane zostały do uzupełnienia wniosku o *„akt notarialny lub oświadczenie właścicieli o własności w/w działek z czytelnym podpisem.”*. Nadmienić ponadto należy, że organ posiadał z urzędu wiedzę o numerze elektronicznej księgi wieczystej, którą objęte były działki wskazane we wniosku, a zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a. – fakty powszechnie znane oraz fakty znane z urzędu nie wymagają dowodu. Ponadto w podstawie prawnej wezwania wskazano, że strony wzywane są w związku z art. 7 ust. 2 pkt 1 u.o.g.r.l., pomimo że nie miał on związku z wezwaniem ani z przedmiotową sprawą.

<sup>26</sup> Dotyczy innych braków formalnych aniżeli adres wnoszącego.

faktycznym klasę gleb<sup>27</sup>, a także dokonane ustalenie w zakresie ich pochodzenia<sup>28</sup>. Nadmienić należy, że brak należytej weryfikacji wniosku w zakresie klasy objętych nim gruntów wystąpił także w kolejnym postępowaniu, wszczętym na żądanie ww. stron, co również skutkowało jego umorzeniem, jako dotyczącego gruntów niepodlegających ochronie<sup>29</sup>, pomimo że zgodnie z art. 11 ust. 1 u.o.g.r.l. wyłączenie użytków rolnych klasy IIIb może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalającej na takie wyłączenie.

7. Nieprzewodzenie kontroli realizacji obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby<sup>30</sup>, pomimo że w samym okresie kontrolowanym organ nałożył taki obowiązek w 50 decyzjach<sup>31</sup>. Zaniechanie powyższe świadczy o braku sprawowania przez organ kontroli w zakresie określonym w art. 26 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 pkt 1 u.o.g.r.l.

**Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:**

- a) w podstawie prawnej poddanych kontroli decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej:
- wskazano niemający zastosowania w sprawie art. 105 k.p.a. – w 1 decyzji, pomimo że postępowanie nie zostało, także w części, umorzone,
  - nie uszczegółowiono, odpowiednio – co do ustępu lub punktu: art. 5, art. 12 i art. 12a u.o.g.r.l. – w 4 decyzjach, pomimo że nie wszystkie przepisy danego artykułu miały zastosowanie w sprawie,
  - nie wskazano art. 14 ust. 1 u.o.g.r.l., stanowiącego podstawę do nałożenia przez organ obowiązku zdjęcia próchnicznej warstwy gleby, pomimo że organ skorzystał z tego uprawnienia – w 2 decyzjach;
- b) rozstrzygnięcie 2 poddanych kontroli decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów

---

<sup>27</sup> Wskazano na gleby klasy IVa, pomimo że zgodnie z projektem zagospodarowania działki – inwestycja planowana była na gruntach kategorii IIIb, co potwierdzają dane z Systemu Informacji Przestrzennej prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim oraz wyjaśnienia uzyskane w trakcie kontroli.

<sup>28</sup> Pochodzenie mineralne, co potwierdza okazany wycinek mapy glebowej, którą dysponuje organ.

<sup>29</sup> Dotyczy decyzji wydanej w postępowaniu, które nie było objęte kontrolą. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Sokołowskiego – „Z mapy dołączonej do ponowionego przez wnioskodawców wniosku (...) wynika, że lokalizacja inwestycji również znajduje się na gruntach klasy IIIb”. Potwierdza to projekt zagospodarowania działki dołączony do wyjaśnień.

<sup>30</sup> Dotyczy całego okresu objętego kontrolą. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Sokołowskiego – kontroli nie prowadzono z uwagi na stan epidemii COVID-19.

<sup>31</sup> W tym w 4 decyzjach poddanych kontroli.



- z produkcji rolniczej zawiera sprzeczność w zakresie ustaleń dot. należności. Pomimo, że rozstrzygnięto nimi o braku należności do uiszczenia – wskazano równocześnie, że należność należy wpłacać na określone decyzją konto bankowe. Powyższe rodzić może wątpliwości co do faktycznego rozstrzygnięcia w zakresie należności, tym bardziej że ww. decyzjami określono także wysokość należności przed jej pomniejszeniem;
- c) w 1 decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej – organ, nakładając obowiązek zdjęcia próchnicznej warstwy gleby, nie wskazał celu jej wykorzystania, pomimo że zgodnie z art. 14 ust. 1 u.o.g.r.l. próchniczna warstwa gleby może być wykorzystana na cele poprawy wartości użytkowej gruntów;
- d) akta 2 postępowań zakończonych wydaniem decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>32</sup> zawierają dowód opłaty skarbowej w wysokości 10 zł, dokonanej na konto organu gminy – w każdym przypadku po dniu wydania ww. decyzji – pomimo że zgodnie z cz. III. ust. 44 pkt 3 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej<sup>33</sup> zezwolenie dotyczące ochrony gruntów rolnych podlega zwolnieniu z opłaty skarbowej;
- e) udostępniany zainteresowanym w okresie objętym kontrolą formularz wniosku o wydanie zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej<sup>34</sup> zawiera treść oświadczenia składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kodeksu karnego<sup>35</sup> o planowanym terminie rozpoczęcia prac budowlanych oraz *„wartości gruntu objętego (...) wnioskiem”*. Zamieszczenie przedmiotowych oświadczeń, bez informacji o dobrowolnym ich charakterze stanowi naruszenie art. 75 § 2 k.p.a., zgodnie z którym *„Jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania. (...)”*. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 220 § 2 k.p.a. – organ administracji publicznej, żądając od strony postępowania oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jest obowiązany wskazać

---

<sup>32</sup> Dotyczy wszystkich poddanych kontroli decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w których określono obowiązek uiszczania opłat rocznych.

<sup>33</sup> Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2142, ze zm.).

<sup>34</sup> Formularz nie dotyczy wniosku o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej celem wydobywania torfu, ponieważ nie wskazuje wymaganych art. 11 ust. 5 u.o.g.r.l. załączników do wniosku tego rodzaju.

<sup>35</sup> Dotyczy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.), dalej k.k. Nadmienić należy także, że treść art. 233 § 1 k.k. przytoczona jest w zamieszczonym na stronie internetowej formularzu wniosku w nieaktualnym brzmieniu (wskazuje karę pozbawienia wolności do lat 3).

przepis prawa wymagający urzędowego potwierdzenia tych faktów lub stanu prawnego w drodze oświadczenia. Przepisów takich nie zidentyfikowano.

W formularzu wniosku wskazano także na takie załączniki do wniosku, jak:

- „wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego/ zaświadczenie o przeznaczeniu w planie”, pomimo że uchwały w sprawie planu miejscowego podlegają publikacji w dzienniku urzędowym województwa<sup>36</sup>, a zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a. – fakty powszechnie znane nie wymagają dowodu,
- tytuł prawny do terenu, pomimo że potwierdzać on może fakty powszechnie znane<sup>37</sup> lub fakty znane organowi z urzędu<sup>38</sup>, które zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a. – nie wymagają dowodu.

Udostępniany zainteresowanym formularz wniosku może wprowadzać w błąd co do istnienia obowiązku złożenia określonych oświadczeń oraz dołączenia do wniosku wskazanych w nim dokumentów. Stosowanie formularza mogło mieć wpływ na wystąpienie powyżej opisanej nieprawidłowości w zakresie wezwania do uzupełnienia wniosku, pod rygorem jego pozostawienia bez rozpoznania, o dokument niewymagany przepisami prawa;

- f) organ nie dokumentował daty wpływu oświadczeń o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, pomimo że zgodnie z art. 127a § 2 k.p.a. – decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania. Tym samym udokumentowanie daty wpływu przedmiotowego oświadczenia jest niezbędne, nawet gdy opatrzone jest ono datą jego złożenia przez stronę. Ponadto udostępniany przez organ formularz oświadczenia wskazuje, że strona nie będzie „wnosiła odwołania od decyzji”, co nie jest jednoznaczne z oświadczeniem o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a § 1 k.p.a.

Ponadto stwierdzono przypadki, w których decyzjami zezwalającymi na wyłączenie

---

<sup>36</sup> Zgodnie z wymogiem art. 29 ust. 1 ustawy z 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, ze zm.).

<sup>37</sup> Dotyczy elektronicznie prowadzonych ksiąg wieczystych.

<sup>38</sup> Dotyczy aktów notarialnych, które mogą znajdować się w posiadaniu organu.

gruntów z produkcji rolniczej na cele budownictwa mieszkaniowego<sup>39</sup> – odstąpiono od naliczenia należności i opłat rocznych z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji i użytkowania na cele nierolnicze – gruntów znajdujących się pod infrastrukturą towarzyszącą budynkowi mieszkalnemu jednorodzinemu<sup>40</sup>, a także gruntu o nieustalonym sposobie planowanego użytkowania. Biorąc pod uwagę dotychczasowe orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego – powyższe działanie stanowi rozszerzenie zwolnienia z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych, określonego w art. 12a pkt 1 u.o.g.r.l., zgodnie z którym: *„Obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych (...) nie dotyczy wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej (...) na cele budownictwa mieszkaniowego (...) do 0,05 ha w przypadku budynku jednorodzinnego (...)”*. Wykładnia rozszerzająca polega na porównaniu wyniku wykładni językowej oraz wykładni systemowej lub całościowej i przyjęciu szerszego znaczenia przepisu, niż wynikałoby to z interpretacji językowej. Przeciwnieństwem jest wykładnia zwięzająca, która przyjmuje węższe rozumienie przepisu, niż wynikałoby to z wykładni literalnej. W uzasadnieniu wyroku z 27 maja 2021 r., sygn. I OSK 184/21, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził: *„w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego nie jest już sporne stanowisko, że art. 12a u.o.g.r.l. nie może być interpretowany rozszerzająco, stanowi on bowiem lex specialis w stosunku do art. 12 tej ustawy. (...) Oznacza to, że art. 12a u.o.g.r.l. zwalnia z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych w stosunku do gruntu pod konkretny budynek. Linia ta ukształtowała się począwszy od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 września 2001, sygn. akt I SA 1793/00 (...)”*<sup>41</sup>. Niezależnie od powyższego, należy mieć na uwadze, że wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego są wydawane w konkretnych sprawach i dotyczą konkretnego stanu faktycznego. Tym samym organy administracyjne, rozstrzygając sprawę, dokonują swobodnej oceny całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego.

---

<sup>39</sup> Dotyczy wszystkich poddanych kontroli decyzji zezwalających tego rodzaju.

<sup>40</sup> Dotyczy utwardzeń gruntu typu: dojścia, dojazdy, place, miejsca postojowe. W każdym przypadku zwolnieniem objęto powierzchnię nie większą niż 0,05 ha.

<sup>41</sup> Dalej także: *„Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w powyższym wyroku art. 12a u.o.g.r.l. zwalnia z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych w stosunku do gruntu pod konkretny budynek (do określonego ustawowo obszaru). Nie przewiduje się więc zwolnienia z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych całego gruntu pod projektowane osiedle, a więc obok gruntów pod budynki, także gruntów pod drogi dojazdowe (wewnętrzne lub publiczne). (...) Przepis art. 12a u.o.g.r.l. służy celom ochronnym gruntów rolnych i leśnych dlatego nie sposób podzielić wykładni (...) odwołującej się do art. 34 ustawy Prawa budowlanego, czy rozporządzenia Ministra Infrastruktury (...) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.”* Stanowisko w zakresie stosowania wykładni zwięzającej przyjął Naczelny Sąd Administracyjny również w innych wyrokach, np. sygn. akt II SA 1793/00, II OSK 655/10.

Stwierdzono także, że w 2 postępowaniach w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej nie uznano osoby dysponującej tytułem własności do nieruchomości<sup>42</sup> – za stronę. W konsekwencji – właściciela nie powiadomiono o wszczęciu postępowania, pomimo wymogu określonego w art. 61 § 4 k.p.a., zgodnie z którym *„O wszczęciu postępowania (...) na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.”*, jak również nie doręczono mu decyzji, wbrew obowiązкови określönemu w art. 109 § 1 k.p.a. Działanie takie ocenić należy jako niezgodne z art. 28 k.p.a., w myśl którego *„Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie (...)”*. Każdy właściciel nieruchomości posiada bowiem interes prawny w postępowaniu w przedmiocie wydania zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Wynika on zarówno z konstytucyjnej zasady ochrony własności, jak również z art. 140 i 199 ustawy Kodeks cywilny<sup>43</sup> czy – w przypadku własności w ramach wspólności majątkowej małżeńskiej<sup>44</sup> – także z art. 36<sup>1</sup> § 1 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy<sup>45</sup>, zgodnie z którym małżonek może sprzeciwić się podejmowanym czynnościom zarządu majątkiem wspólnym przez drugiego małżonka, z wyjątkiem czynności w bieżących sprawach życia codziennego lub zmierzającej do zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny albo podejmowanej w ramach działalności zarobkowej<sup>46</sup>.

Ponadto we wszystkich poddanych kontroli decyzjach określających kierunek, termin oraz osobę zobowiązaną do rekultywacji nie wskazywano pouczenia o obowiązku określönym w art. 22 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj. informowania organu o powstałych w ciągu roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji – w terminie do 28 lutego każdego roku. Pouczanie o ww. obowiązkach jest celowe w świetle

---

<sup>42</sup> Nadmienić jednak należy, że akta spraw zawierały pisemną zgodę właściciela nieuznanego za stronę postępowania na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów objętych wnioskiem.

<sup>43</sup> Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.), dalej k.c.  
Zgodnie z art. 40 k.c. – *„W granicach określonych przez ustawy i zasady współżycia społecznego właściciel może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z rzeczy zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem swego prawa, w szczególności może pobierać pożytki i inne dochody z rzeczy. W tych samych granicach może rozporządzać rzeczą.”*, zaś zgodnie z art. 199 k.c. – *„Do rozporządzania rzeczą wspólną oraz do innych czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, potrzebna jest zgoda wszystkich współwłaścicieli. (...)”*.

<sup>44</sup> W 1 przypadku właścicielem gruntu był małżonek wnioskodawcy.

<sup>45</sup> Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, ze zm.), dalej k.r.o.

<sup>46</sup> Wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej uznać należy za czynność wykraczającą poza zakres zwykłego zarządu, przykładowo: wyrok WSA w Szczecinie z 21.10.2021, II SA/Sz 610/21, zgodnie z którym: *„(...) za słuszne należy uznać stanowisko (...) że wystąpienie z wnioskiem o zezwolenie na trwałe wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej jest czynnością przekraczającą zakres zwykłego zarządu rzeczą. Zdaniem Sądu, tak daleko idąca zmiana polegająca na wskazaniu innego niż dotychczasowy sposobu użytkowania gruntu, prowadząca w istocie do trwałej zmiany przeznaczenia nieruchomości i w rezultacie do jej odrolnienia wymaga uzyskania zgody wszystkich współwłaścicieli.”*.

art. 9 k.p.a. wyrażającego zasadę informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz prowadzenia kontroli i sprawozdawczości w sprawach ochrony gruntów rolnych ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

## **II. Wydawanie i zatrzymywanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami.**

Celem kontroli było ustalenie rzeczywistego stanu realizacji zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Starosty Sokołowskiego w zakresie wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami.

Ocenie poddano realizację zaleceń i wniosków pokontrolnych, zgodnie z którymi Starostę Sokołowskiego zobowiązano do:

1. Rejestrowania w systemie teleinformatycznym wniosków o wydanie wtórnika prawa jazdy wydanego za granicą oraz wprowadzania do systemu teleinformatycznego informacji o wydaniu decyzji o odmowie wymiany prawa jazdy, zgodnie z procedurą określoną w § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 5 oraz § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami<sup>47</sup>.
2. Przekazywania informacji o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę osobom, których ten profil dotyczy, zgodnie z wymogiem określonym w § 7 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
3. Zamawiania spersonalizowanych praw jazdy po wniesieniu opłaty za wydanie prawa jazdy i opłaty ewidencyjnej oraz po wydaniu decyzji o wydaniu uprawnienia do kierowania

---

<sup>47</sup> Rozporządzenie z dnia 24 lutego 2016 r. Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. poz. 231, ze zm.).

pojazdami, zgodnie z procedurą określoną w § 10 z ust. 1 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

4. Wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji oraz decyzji o skierowaniu na badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu po upływie terminu wyznaczonego stronie na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
5. Wskazywania uzasadnienia prawnego w decyzjach o przywróceniu prawa jazdy, decyzjach w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego oraz decyzjach w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, a także umieszczania pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania w treści decyzji w sprawie wydania i przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 pkt 6 i 7 k.p.a.
6. Pobierania opłaty ewidencyjnej w sprawach dotyczących przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, zgodnie z wymogiem określonym w art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.
7. Zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz informowania ich przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 oraz w art. 61 § 4 k.p.a.
8. Wzywania wnioskodawców – w przypadku stwierdzenia braków w dokumentacji w sprawach dotyczących wydania i przedłużenia zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym – do ich uzupełnienia w trybie art. 64 § 2 k.p.a.
9. Terminowego wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego oraz o skierowaniu na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a.
10. Weryfikacji kompletności przyjmowanych wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
11. Umieszczania w części nagłówkowej wniosków o wydanie prawa jazdy nazwy organu wydającego.

12. Przekazywania informacji o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę w terminie określonym w § 7 w zw. z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
13. Umieszczania daty przy pieczęci i podpisie organu wydającego decyzję o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami.
14. Właściwego określania podstaw prawnych w wydawanych decyzjach w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

Pismem z 12 listopada 2019 r.<sup>48</sup> Starosta Sokołowski poinformował Wojewodę Mazowieckiego o podjętych działaniach i sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Sprawdzenia stanu realizacji zaleceń pokontrolnych dokonano na podstawie: 4 spraw dotyczących wydania prawa jazdy po raz pierwszy jak również wygenerowanych profili kandydatów na kierowcę w ww. zakresie, 2 spraw dotyczących odmowy wydania prawa jazdy, 2 spraw dotyczących wydania wtórnika prawa jazdy, 2 spraw dotyczących skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, 3 spraw dotyczących cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, 3 spraw dotyczących przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami oraz 3 spraw dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym<sup>49</sup>.

***Zalecenie nr 1:*** *Rejestrowania w systemie teleinformatycznym wniosków o wydanie wtórnika prawa jazdy wydanego za granicą oraz wprowadzania do systemu teleinformatycznego informacji o wydaniu decyzji o odmowie wymiany prawa jazdy, zgodnie z procedurą określoną w § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 5 oraz § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 1 Wojewody Mazowieckiego dotyczące rejestrowania w systemie teleinformatycznym wniosków o wydanie wtórnika prawa jazdy wydanego za granicą oraz wprowadzania do systemu teleinformatycznego informacji o wydaniu decyzji o odmowie wymiany prawa jazdy, zgodnie

---

<sup>48</sup> Pismo oznaczone: OR.1710.2.2019.

<sup>49</sup> Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

z procedurą określoną w § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 5 oraz § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami jest realizowane.

**Zalecenie nr 2:** *Przekazywania informacji o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę osobom, których ten profil dotyczy, zgodnie z wymogiem określonym w § 7 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.*

W wyniku analizy poddanych badaniu spraw dotyczących wydania dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami ustalono, że organ przekazywał informacje o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę osobom, których ten profil dotyczył, zgodnie z wymogiem określonym w § 7 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 2 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 3:** *Zamawiania spersonalizowanych praw jazdy po wniesieniu opłaty za wydanie prawa jazdy i opłaty ewidencyjnej oraz po wydaniu decyzji o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami, zgodnie z procedurą określoną w § 10 z ust. 1 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.*

W trakcie kontroli ustalono, że w każdym przypadku poddanym analizie spersonalizowane prawa jazdy zamawiano po wniesieniu opłaty za wydanie prawa jazdy i opłaty ewidencyjnej oraz po wydaniu decyzji o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami, zgodnie z procedurą określoną w § 10 z ust. 1 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 3 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 4:** *Wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji oraz decyzji o skierowaniu na badanie psychologiczne w zakresie psychologii transportu po upływie terminu wyznaczonego stronie na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.*



W trakcie kontroli ustalono, że w jednej z poddanych badaniu spraw dotyczących skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego wydano decyzję przed upływem terminu wyznaczonego stronie na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 4 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie zostało zrealizowane w części.

**Zalecenie nr 5:** *Wskazywania uzasadnienia prawnego w decyzjach o przywróceniu prawa jazdy, decyzjach w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego oraz decyzjach w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, a także umieszczania pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania w treści decyzji w sprawie wydania i przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 pkt 6 i 7 k.p.a..*

Poddane badaniu decyzje o przywróceniu prawa jazdy, skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami zawierały uzasadnienie prawne, a decyzje w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym zawierały pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 5 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest w pełni realizowane.

**Zalecenie nr 6:** *Pobierania opłaty ewidencyjnej w sprawach dotyczących przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, zgodnie z wymogiem określonym w art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.*

W trakcie kontroli ustalono, że w każdym przypadku poddanym analizie przed wydaniem decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami pobrano opłatę ewidencyjną, zgodnie z wymogiem określonym w art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 6 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 7:** *Zawiadamiania stron o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami oraz informowania ich przed wydaniem decyzji o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 oraz w art. 61 § 4 k.p.a..*

W wyniku analizy poddanych badaniu spraw dotyczących cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami ustalono, że organ zawiadamiął strony o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz informował je o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji, zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 oraz w art. 61 § 4 k.p.a.. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 7 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 8:** *Wzywania wnioskodawców – w przypadku stwierdzenia braków w dokumentacji w sprawach dotyczących wydania i przedłużenia zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym – do ich uzupełnienia w trybie art. 64 § 2 k.p.a..*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 8 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 9:** *Terminowego wydawania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego oraz o skierowaniu na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a.*

W trakcie kontroli ustalono, że w każdym przypadku poddanym analizie decyzje zostały wydane z zachowaniem terminu wskazanego w art. 35 § 3 k.p.a. i tym samym uznano, że zalecenie nr 9 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 10:** *Weryfikacji kompletności przyjmowanych wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.*

Analiza wszystkich wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, które zostały poddane kontroli wykazała, że były one kompletne. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 10 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

**Zalecenie nr 11:** *Umieszczania w części nagłówkowej wniosków o wydanie prawa jazdy nazwy organu wydającego.*

Analiza wszystkich wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, które zostały poddane kontroli wykazała, że w jednym przypadku

w części nagłówkowej wniosku umieszczono nazwę urzędu zamiast nazwy organu wydającego prawo jazdy. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 11 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie zostało zrealizowane w części.

***Zalecenie nr 12: Przekazywania informacji o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę w terminie określonym w § 7 w zw. z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.***

W wyniku analizy poddanych badaniu spraw dotyczących wydania dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdami ustalono, że organ przekazywał informacje o wygenerowaniu profilu kandydata na kierowcę osobom, których ten profil dotyczy z zachowaniem terminu określonego w § 7 w zw. z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 12 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

***Zalecenie nr 13: Umieszczania daty przy pieczęci i podpisie organu wydającego decyzję o wydaniu uprawnienia do kierowania pojazdami.***

Analiza wniosków o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, które zostały poddane kontroli wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach część H formularza wniosku była prawidłowo wypełniona i zawierała datę przy podpisie i pieczęci organu wydającego uprawnienia. W związku z powyższym uznaje się, że zalecenie nr 13 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

***Zalecenie nr 14: Właściwego określania podstaw prawnych w wydawanych decyzjach w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.***

W trakcie kontroli ustalono, że w poddanych badaniu decyzjach o przedłużeniu ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wskazano prawidłową podstawę prawną, w skutek czego uznaje się, że zalecenie nr 14 Wojewody Mazowieckiego w przedstawionym wyżej zakresie jest realizowane.

Mając powyższe na uwadze realizację zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Starosty Sokołowskiego w zakresie wydawania

i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień**.

**Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:**

1. Rzetelnej weryfikacji wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w szczególności w zakresie oznaczenia działek ewidencyjnych oraz klasy gleb objętych wnioskiem, a także właściwego oznaczania w wydanych na ich podstawie decyzjach – gruntów objętych zezwoleniem, a w przypadku wydania decyzji nieuwzględniającej żądania wnioskodawcy – uzasadniania przyczyn odmowy w myśl art. 107 § 3 k.p.a.
2. Pomniejszania należności z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji, zgodnie z wymogami art. 12 ust. 6 u.o.g.r.l., mając na uwadze postanowienia art. 4 pkt 11 u.o.g.r.l.
3. Wskazywania w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w ramach określania obowiązków związanych z wyłączeniem, że obowiązek uiszczania opłat rocznych powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji, zgodnie z art. 12 ust. 1 zdanie drugie u.o.g.r.l.
4. Określania w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 12 ust. 3 u.o.g.r.l., w związku z wymogiem art. 11 ust. 1 a u.o.g.r.l., a także zaniechania określania w nich obowiązków informacyjnych niewynikających z przepisów prawa.
5. Wzywania wnioskodawców do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wydanie zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej w trybie art. 64 § 2 k.p.a., w tym w szczególności do podpisania wniosku przez każdego z wnioskodawców, w związku z wymogiem określonym w art. 63 § 3 k.p.a.
6. Stosowania procedury zmierzającej do pozostawienia wniosku bez rozpoznania zgodnie z wymogami art. 64 § 2 k.p.a., mając na uwadze, że przesłanką jej zastosowania jest niespełnianie przez podanie tylko takich wymagań, które ustalone są w przepisach prawa, a pozostawienie wniosku bez rozpoznania nie czyni samego postępowania w danej sprawie

beprzedmiotowym, co wyklucza możliwość wydania z tego powodu decyzji umarzającej postępowanie na podstawie art. 105 k.p.a.

7. Sprawowania kontroli realizacji obowiązku zdjęcia i wykorzystania próchnicznej warstwy gleby, zgodnie z postanowieniami art. 26 ust. 1 w związku z art. 27 ust. 1 pkt 1 u.o.g.r.l.

**Ponadto zwracam uwagę na konieczność:**

- a) precyzyjnego określania podstawy prawnej w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w szczególności poprzez jej uszczegóławianie co do ustępu lub punktu oraz wskazywanie tylko tych jednostek redakcyjnych aktów prawnych, które mają zastosowanie w danej sprawie;
- b) precyzyjnego formułowania rozstrzygnięć decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, tak aby nie zawierały sprzecznych ze sobą postanowień dotyczących należności z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej;
- c) wskazywania w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, w których jednocześnie nałożono obowiązek zdjęcia próchnicznej warstwy gleby – celu jej wykorzystania, zgodnie z wymogiem art. 14 ust 1 u.o.g.r.l.;
- d) niepobierania opłaty skarbowej za wydanie decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej w myśl cz. III. ust. 44 pkt 3 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, a w przypadku jej dokonania – informowania wnioskodawcy o możliwości złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku zgodnie z art. 75 § 1 w związku z art. 72 § 1 pkt. 1 Ordynacji podatkowej<sup>50</sup>, mając na uwadze zasadę określoną w art. 9 k.p.a.;
- e) zmodyfikowania udostępnianego zainteresowanym formularza wniosku o wydanie zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, tak aby nie wprowadzał w błąd co do wymogu złożenia przez wnioskodawcę określonych oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej ani co do wymogu dołączenia dokumentów na potwierdzenie faktów powszechnie znanych lub znanych organowi z urzędu, mając na uwadze postanowienia art. 75 § 2 k.p.a. i art. 220 § 2 k.p.a., a także art. 77 § 4 k.p.a.;
- f) dokumentowania daty wpływu oświadczeń o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, mając na uwadze postanowienia art. 127a § 2 k.p.a., a także dostosowania treści wzoru

---

<sup>50</sup> Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2022 r. poz. 2651, ze zm.)

przedmiotowego oświadczenia do postanowień art. 127a k.p.a.;

- g) wskazywania w decyzjach określających kierunek, termin oraz osobę zobowiązaną do rekultywacji pouczenia o obowiązku określonym w art. 22 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- h) umieszczania w części nagłówkowej wniosków o wydanie prawa jazdy nazwy organu wydającego;
- i) wydawania decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego po upływie terminu wyznaczonego stronie na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z wyrazami szacunku

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Artur Subda*

Dyrektor Wydziału Kontroli

Wydział Kontroli

*Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego*

*w Warszawie*